TORAH OHR • PARSHAS VAYEISHEV • MAAMAR 2

והנה אנחנו מאלמים אלמים כו׳

« Et voici, nous liions des gerbes »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayeishev/2/

1 והנה אנחנו מאלמים אלמים כו'. כתיב אלה המלכים אשר מלכו כו' שהן ז' מלכין קדמאין דתהו שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] למטה לשם ב"ן [שם ב"ן] דאצי' מקור דבי"ע ומשם ירדו בבי"ע וזהו ענין מיתת המלכים כידוע.

«Et voici, nous liions des gerbes», etc. Il est écrit : «Voici les rois qui régnèrent», etc. : ce sont les sept rois primordiaux de Tohu, qui tombèrent, lors du bris des réceptacles, jusqu'au Nom Ban d'Atsilout, source de Béria, Yetsira et Assiya, et de là descendirent dans Béria, Yetsira et Assiya. C'est là le concept de «la mort des rois», comme on le sait.

2 והנה בשבה"כ [בשבירת הכלים] נפלו כמה בחי' דהיינו הן בחי' נשמות והן בחי' מלאכים והן בחי' כחות אלקיים עצמם כולם נשברו ונפלו למטה בבי"ע והכחות אלקים נפילתן היינו שירדו להחיות בי"ע כו'.

Or, lors du bris des réceptacles, plusieurs niveaux tombèrent : le niveau des âmes, celui des anges et celui des forces divines elles-mêmes. Tous furent brisés et tombèrent dans le Monde de Béria (Création), le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action) ; quant à la chute des forces divines, elle signifie qu'elles descendirent pour donner vie à Béria, Yetsira et Assiya, etc.

ופי' וענין השבירה של הכלים ושל הנצוצות כו'. הוא ענין התפרדותן לחלקים רבים כמו עד"מ תיבת ברוך כשאותיותי' [כשאותיותיה] מצורפות בתיבה זו מתלבש בהן השכלה שהוא ענין הברכה

L'explication et le sens du bris des réceptacles et des étincelles, etc., est qu'ils se sont séparés en une multitude de fragments. À titre d'analogie, considérons le mot ברוך («béni») : lorsque ses lettres sont assemblées dans ce mot, une idée s'y revêt, à savoir l'idée de bénédiction ;

אבל כשיתפרדו הד' אותיות אלו זמ"ז [זה מזה] להיות הבי"ת בפ"ע [בפני עצמו] וכן הרי"ש וכו' אזי לא ימצא בהן התלבשות השכלה זאת כלל.

mais lorsque ces quatre lettres se séparent les unes des autres, de sorte que le ב se retrouve seul, et de même le ר, etc., cette idée revêtue ne se trouve alors plus du tout en elles.

3 ועד"ז הוא שבה"כ [שבירת הכלים] דתהו שנתפרדו הכלים לחלקים רבים מפורדים זמ"ז [זה מזה] עד שנסתלק מהם האור שהי' [שהיה] מתלבש בתוכן קודם פירוד זה.

Il en va de même pour la brisure des réceptacles de Tohu : les réceptacles se séparèrent en de nombreux fragments, détachés les uns des autres, jusqu'à ce que la lumière qui était investie en eux avant cette séparation se retire.

ומצד זה ירדו במדרגה בבחי׳ בי״ע ונתהוו מזה עולמות הנפרדים ברואים רבים מינים ממינים שונים כמ״ש היש מספר כו׳.

De ce fait, ils descendirent de niveau jusqu'à celui de Béria, Yetsira et Assiya, et c'est ainsi que vinrent à l'existence les mondes de séparation : de nombreuses créatures, appartenant à des espèces très diverses, comme il est écrit : « Y a-t-il un nombre [à Ses troupes] ? », etc.

4 והנה עצמות המאציל ב״ה הוא יחיד ומיוחד בתכלית היחוד כנודע

Or, l'Essence de l'Émanateur, béni soit-Il, est unique et absolument un, dans l'unité la plus parfaite, comme il est connu.

ולזאת כדי שיתהוו בחי׳ הנבראים שהם בבחי׳ רבוי גדול ובבחי׳ פירוד שהם בחי׳ יש ודבר בפי״ע [בפני עצמו] שזהו ממש המנגד אל אמתות אחדותו ב״ה שאין עוד מלבדו. הוצרך להיות ע״י שבה״כ [שבירת הכלים]

Afin donc que puissent advenir des êtres créés, caractérisés par une très grande multiplicité et par la séparation — c'est-à-dire des êtres qui sont quelque chose, une entité en soi, ce qui est précisément à l'opposé de la vérité de Son unité, béni soit-Il, selon laquelle « il n'existe rien en dehors de Lui » — il fallut que cela se produise par la brisure des réceptacles :

שמחמת שנתפרדו לחלקים קטנים רבים מאד עי״ז נעשה בחי׳ הרבוי של הנבראים וגם ע״י פירוד זה נעשה כל נברא מהות בפי״ע [בפני עצמו] שכל מלאך מובדל מחבירו כו׳.

Du fait qu'ils se sont séparés en un très grand nombre de petites parties, la multiplicité des êtres créés s'est ainsi constituée ; et cette séparation a également fait de chaque créature une entité distincte en soi, de sorte que chaque ange est séparé de son semblable, et ainsi de suite.

5 והנה כאשר ירדו הכלים והנצוצות מאת פניו יתּ׳ לפי גודל הירידה כך נעשה בהם הפירוד והרבוי.

Or, lorsque les réceptacles et les étincelles descendirent de devant Lui, béni soit-Il, la séparation et la multiplicité qui s'y produisirent furent à la mesure de l'ampleur de la descente.

וכל שעדיין לא ירדו כ״כ [כל כך] אזי לא הי׳ [היה] הפירוד כ״כ [כל כך] כי כל הקרוב קרוב יותר אליו יתּ׳ יש בו יותר הבטול והאחדות

Tout ce qui n'était pas encore descendu aussi loin ne connaissait pas une séparation aussi grande, car tout ce qui est plus proche de Lui, béni soit-Il, possède davantage d'annulation de soi (bitoul) et d'unité ;

וכל שנתרחקו יותר אזי נעשה בהן יותר הפירוד והרבוי ונמצא כשנפלו למטה בעשייה נעשה הפירוד והרבוי ביותר.

et plus ils s'éloignaient, plus la séparation et la multiplicité s'y accentuaient. Il s'ensuit que, lorsqu'ils tombèrent dans le Monde d'Assiya (Action), la séparation et la multiplicité atteignirent leur degré le plus élevé.

6 וז"ש [וזהו שכתוב] ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד כו'

C'est ce qui est écrit : « Un fleuve sort d'Éden pour arroser le jardin, et de là il se divise », etc.

שהנהר הנמשך מעדן שהוא חכ' [חכמה] דאצילות בהיותה נמשכת והולכת דרך כל עולם האצי' עד הגן הוא בחי' מל' דאצילות הוא הכל נהר אחד עדיין מושלל מגדר ההתחלקות בתכלי' [בתכלית].

Le fleuve qui s'écoule depuis Éden, qui est la 'Hokhma (sagesse) d'Atsilout, tandis qu'il se prolonge et chemine à travers tout le Monde d'Atsilout (Émanation) jusqu'à [ce qu'il atteigne] le jardin, qui est le niveau de Mal'hout (souveraineté) d'Atsilout, est encore un fleuve unique, entièrement au-delà des limites de la division.

כי באצי' איהו וגרמוהי חד שהן בבחי' ביטול אמיתי למאצילן ומיוחדין עמו בתכלית היחוד שהוא הפוך הפירוד והרבוי כו'.

Car, à Atsilout, « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmohi) ne font qu'un : ils sont dans un état de véritable annulation de soi (bitoul) devant Celui qui les émane, et sont unis à Lui dans l'unité absolue, laquelle est l'opposé de la séparation et de la multiplicité, etc.

7 וכיון שמגיע הנהר בראש הבריאה אזי כתיב ומשם יפרד והיה לד' ראשים. ואף שלא נתוסף בו מים עכ"ז [עם כל זה] נתפרד והיו לד' חלקים.

Et lorsque le fleuve atteint le sommet du Monde de Béria (Création), il est alors écrit : « et de là, il se divise et devient quatre têtes ». Bien qu'aucune eau n'y ait été ajoutée, il s'est néanmoins divisé et est devenu quatre parties.

והן ד' מחנות שכינה פני ארי' [אריה] אל הימין פני שור כו'. אך הם חלקים כוללים עדיין שכל חלק מהם כולל כמה פרטים רבים.

Ce sont les quatre camps de la Chekhina (la Présence divine) : « la face d'un lion à droite, la face d'un bœuf », etc. Mais ce sont encore des parties générales, dont chacune comprend de nombreux détails.

8 ובירידת המדרגה עוד נתחלק מבחי' מיכאל שהוא בחי' פני אריה לקפ"ו אלף בחינות מחולקות שהן מחנה מיכאל.

À mesure que le niveau descend davantage, le niveau de Michael, qui est celui de la face du lion, se divise en 186 000 aspects distincts, qui constituent le camp de Michael.

וכן מבחי' גבריאל שהוא בחי' פני שור נתחלק לחלקים רבים שהם כל פרטי המלאכים דמחנה גבריאל כו' וכ"ז [וכל זה] הוא עדיין בעולם הבריאה וביצירה מתחלק עוד לפרטים יותר שהן הרוחות דיצירה.

De même, le niveau de Gavriel, qui est celui de la face du bœuf, se divise en de nombreuses parties, qui sont tous les anges particuliers du camp de Gavriel, etc. Tout cela se situe encore dans le Monde de Béria (Création) ; dans le Monde de Yetsira (Formation), la division se poursuit en aspects encore plus détaillés, qui sont les ruchos (esprits) de Yetsira.

ובעשיה מתחלק עוד לחלקים רבים ביותר שהם הנפשות דעשיה והכל הוא מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] שמתפררים בפירור אחר פירור ורבוי אחר רבוי כנ"ל.

Et dans le Monde d'Assiya (Action), la division se poursuit en un nombre encore plus grand de parties, qui sont les nefashos (âmes ou forces vitales) d'Assiya. Tout cela provient de la brisure des réceptacles, qui se fragmentent fragment après fragment, multiplicité après multiplicité, comme expliqué plus haut.

אך המלאכים הם אשר כבר נתקנו בבחי' עולם התקון וזהו הנק' ואשר משרתיו כולם עומדים כו'. ובחי' יוצר משרתי' [משרתים] הם המתבררי' בכ"י [בכל יום] כו':

Mais les anges sont ceux qui ont déjà été rectifiés dans le niveau du Monde du Tikoun ; c'est ce que désigne l'expression « et dont les serviteurs se tiennent tous debout », etc. Et le niveau de « Qui forme des serviteurs » désigne ceux qui sont raffinés chaque jour, etc.

9 והנה כמו שהוא במלאכים כך עד"ז נמצא בנשמות שע"י רבוי יריד המדרגות בהשתלשלות העולמות מתפררים לחלקים קטנים מאד ברבוי אחר רבוי כו'

Or, de même que cela se passe pour les anges, on le retrouve également pour les âmes : à travers les nombreux degrés de descente dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), elles se désagrègent en fragments très petits, par multiplications successives, etc.

כי ד' דגלי מדבר הם מספר שרשי הנשמות בעולם הבריאה ונשמת יהודה כוללת כל הנשמות שבמחנה יהודה

Car les quatre bannières du désert représentent le nombre des racines des âmes dans le Monde de Béria (Création), et l'âme de Yehudah inclut toutes les âmes du camp de Yehudah,

ואח"כ נתחלק להרבה נשמות פרטיים שבדגל מחנה יהודה וכן בשאר הדגלים והשבטים עד שנעשו ס"ר בעולם הבריא' [הבריאה].

puis elle se divisa en de nombreuses âmes individuelles sous la bannière du camp de Yehudah, et de même sous les autres bannières et dans les autres tribus, jusqu'à ce qu'elles deviennent six cent mille dans le Monde de Béria.

כי התורה מדברת הכל בעולם הבריאה אבל ביצירה נתרבו החלקים יותר במספר גדול הם בבחי' הרוח דיצירי'.

Car la Torah parle entièrement du Monde de Béria ; mais en Yetsira, les parties se multiplièrent davantage encore, en un très grand nombre, et elles sont au niveau du ruach [esprit] de Yetsira.

10 ובעשי' [ובעשיה] המספר של הנפשות דעשייה הוא גדול יותר מכולן. אך הס"ר נשמות הם שכבר נתקנו ונתבררו משבה"כ [משבירת הכלים] ונכללו בעולם התקון.

Dans le Monde d'Assiya (Action), le nombre des nefashos [âmes] d'Assiya est supérieur à celui de toutes les autres. Mais les six cent mille âmes sont celles qui ont déjà été réparées et épurées à la suite de la brisure des réceptacles, et intégrées au Monde du Tikkun.

וכמו שנמצא ענין השבירה שהוא בחי' הרבוי והפירוד בנשמות ומלאכי' כנ"ל כך ימצא בכחות האלקיים ממש שנתחלקו לחלקים רבים מאד ונתפזרו לבי"ע כו'

Et de même que la brisure, qui est multiplicité et séparation, se retrouve dans les âmes et les anges, comme expliqué plus haut, de même se retrouve-t-elle dans les forces divines elles-mêmes : elles se sont divisées en un très grand nombre de parties et ont été dispersées dans les mondes de Béria (Création), de Yetsira (Formation) et d'Assiya, etc.

וכל מה שירדו יותר בירידת המדרגה נתרבה יותר הפירוד דהיינו שכל חלק וכל נצוץ נתחלק עוד לנצוצות וחלקים רבים ע"ד הנ"ל במלאכי' ונשמות

Et plus elles descendaient dans les degrés, plus la séparation s'accentuait ; autrement dit, chaque partie et chaque étincelle se subdivisait à son tour en de nombreuses étincelles et parties, comme cela a été expliqué plus haut à propos des anges et des âmes.

כי הנה ידוע ע"פ ורוח אלקים מרחפת רפ"ח מת דהיינו רפ"ח נצוצין שנפלו מעולם התהו עם הכלים שנשברו.

Car on sait, à propos du verset « et l'esprit de D.ieu planait (merachefes) », que merachefes [épelle] « 288 (רפ"ח) sont mortes (מת) », c'est-à-dire les 288 étincelles tombées du Monde du Tohu avec les réceptacles qui se sont brisés.

11 ומספר רפ"ח הוא בחי' הפירוד של הנצוצין שנפלו כמו שהיו עדיין באצילות שזהו ראשית ירידתן שאז נתפרדו למספר רפ"ח וזהו רפ"ח מת כו'.

Le nombre 288 désigne la séparation des étincelles qui sont tombées alors qu'elles se trouvaient encore dans le Monde d'Atsilout (Émanation), c'est-à-dire au début de leur descente, lorsqu'elles se répartirent en 288 ; c'est là « 288 moururent », etc.

אבל אח"כ כשנפלו מאצי' לעולם הבריאה אזי כל נצוץ מרפ"ח נצוצים הנ"ל שבאצי' נתחלק שם בבריאה לחלקים רבים מאד

Mais ensuite, lorsqu'elles tombèrent d'Atsilout dans le Monde de Béria (Création), chacune des 288 étincelles d'Atsilout mentionnées plus haut se divisa, dans Béria, en un très grand nombre de parties.

וכשנפלו מבריאה ליצירה אזי נתחלקו עוד לחלקים ונצוצים קטנים וכן מיצי' [מיצירה] לעשיה נתחלקו ונתפרדו עוד ביותר לאלפים ורבבות.

Et lorsqu'elles tombèrent de Béria dans le Monde de Yetsira (Formation), elles se divisèrent encore en petites parties et en étincelles ; de même, de Yetsira dans le Monde d'Assiya (Action), elles se divisèrent et se séparèrent davantage encore, en milliers et en myriades.

12 ובזה יובן מה שנמשך הגלות כ"כ [כל כך] הרבה יותר מן י"ז מאות שנה וידוע שהכוונה הכל לברר הרפ"ח ניצוצים וכשיוגמרו הברורי' [הברורים] יבא משיח בב"א [במהרה בימינו אמן].

Nous comprendrons ainsi pourquoi l'exil a duré si longtemps, bien plus de dix-sept cents ans. Il est connu que tout le dessein est de raffiner les 288 étincelles ; lorsque les raffinements seront achevés, Machia'h viendra bientôt, de nos jours.

וא"כ הוא תמוה וכי אפשר שלא נתברר עדיין רפ"ח נצוצים במשך רב כזה אשר דור הולך ודור בא וכל א' מישראל מברר חלקו שצריך לברר

Si tel est le cas, cela est étonnant : est-il possible que les 288 étincelles n'aient toujours pas été raffinées au cours d'une si longue période, pendant laquelle « une génération s'en va et une génération arrive », et où chaque Juif raffine la part qu'il doit raffiner ?

ומה גם שמספרן של ישראל שצריכי' לברר הרפ"ח הם ס"ר כיוצאי מצרים והרי עתה ב"ה ישראל רבים יותר ממספר זה יוסף ה' עליהם כו'

D'autant plus que le nombre de Juifs qui doivent raffiner les 288 est de six cent mille, comme ceux qui sortirent d'Égypte ; or, à présent, grâce à D.ieu, les Juifs sont plus nombreux que cela — « Que Havaya les multiplie », etc. ;

וכ"ש [וכל שכן] בזמן הקדמוני' שהי' [שהיה] נמצא כפרים שהיו בהם יותר מס"ר כמ"ש בגמ' [בגמרא] כפר שחליים כו'.

et cela vaut d'autant plus pour les temps anciens, où il existait des villages qui comptaient plus de six cent mille habitants, comme le rapporte la Gemara au sujet du village de Shechalayim, etc.

אלא שהוא משום שלמטה בעשייה נתפרדו הניצוצי' לאלפים ורבבות אין מספר ומספר רפ"ח הוא באצי' ושם הם ג"כ מספר ס"ר נשמות כלליי' שהם צריכים לברר רפ"ח חלקים גדולים הן הניצוצות שבאצי'.

Mais [la réponse] est qu'en bas, dans le Monde d'Assiya (Action), les étincelles se sont dispersées en milliers et en myriades, sans nombre. Le nombre 288 se trouve dans le Monde d'Atsilout (Émanation), où se trouve également le nombre de six cent mille âmes générales, qui doivent raffiner 288 grandes parties, à savoir les étincelles d'Atsilout.

וכמו שלמטה נתרבה מספר הנשמות כנ"ל כך נתרבו מאד הניצוצים לאלפי אלפים חלקים קטנים ולכך נמשך הגלות שעדיין לא נשלם כל הבירורים כו' וכשישלם הבירור יבא הגואל בב"א [במהרה בימינו אמן]:

Et de même qu'en bas le nombre des âmes s'est multiplié, comme expliqué ci-dessus, de même les étincelles se sont considérablement multipliées en milliers et en milliers de petites parties. C'est pourquoi l'exil a duré si longtemps : tous les raffinements ne sont pas encore achevés, etc. ; et lorsque le raffinement sera achevé, le rédempteur viendra bientôt, de nos jours.

13 והנה כתי' [כתיב] מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית פי' שבחי' הרבוי שנעש' ע"י שבה"כ [שבירת הכלים] הנ"ל בנבראי' [בנבראים] שבבי"ע

Il est maintenant écrit : « Que Tes œuvres sont nombreuses, Havaya ! Tu les as toutes faites avec sagesse. » Cela signifie que la multiplicité apparue à la suite de la brisure des réceptacles évoquée plus haut, parmi les créatures du Monde de Béria (Création), du Monde de Yetsira (Formation) et du Monde d'Assiya (Action),

ובפרט בעשי' [בעשיה] הרבוי והפירוד גדול יות' [יותר] שכל א' מובדל מחבירו ובבחי' יש ונפרד וזהו מה רבו מעשיך ה' כו'.

et tout particulièrement dans Assiya, où la multiplicité et la séparation sont plus grandes, car chacun est distinct de son prochain et se trouve dans l'état d'un yesh [une existence distincte]. C'est là le sens de : « Que Tes œuvres sont nombreuses, Havaya ! », etc.

14 וכולם בחכ' [בחכמה] עשית עשית הוא לי' [לשון] תיקון שע"י החכ' [החכמה] הם מתתקנים בבחי' עולם התיקון

« Tu les as tous faits avec sagesse » : « faits » (asita) est un terme de rectification ; par la 'Hokhma (sagesse), ils sont rectifiés au niveau du Monde du Tikoun.

דהיינו שע"י החכ' [החכמה] מגיע ונמשך בהם הביטול להיו' [להיות] בטלים ונכללים אליו יתי ולהיו' [ולהיות] מתחברין יחד ע"י"ז ולא יהיו מפורדים וזהו עבודת הישראל.

Cela signifie que, par la 'Hokhma, l'annulation de soi (bitoul) les atteint et est attirée en eux, afin qu'ils s'annulent devant Lui, béni soit-Il, et soient inclus en Lui ; ainsi, ils s'unissent et ne sont plus séparés. Telle est la tâche du peuple juif.

15 וזאת תורת האדם לברר בירורין ולהעלותן מבחי' הפירוד לאחדות ה' וזהו אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

« Et voici l'enseignement de l'homme » : raffiner ce qui doit l'être et l'élever de la séparation à l'unité de D.ieu. C'est ce qu'expriment ces paroles : « Tu es Un, et Ton Nom est Un, et qui est comme Ton peuple Israël, une nation dans le pays. »

פי' אתה היינו מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' שהוא יחיד ומיוחד ב"ה. ושמך הוא בחי' הזיו והאור המתפשט ממנו הנק' אא"ס [אור אין סוף] ב"ה הוא ג"כ אחד בתכלית.

Le sens est le suivant : « Toi » désigne Son Essence, béni soit-Il, Lui qui est singulier et unique, béni soit-Il. « Ton Nom » désigne le rayonnement et la lumière qui se répandent à partir de Lui, appelés la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il ; elle aussi est absolument une.

16 ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ דהיינו שהם עושים בחי' אחד אפי' [אפילו] בארץ שעם היות שבארץ הוא הפירוד היותר גדול כנ"ל שעיקר הפירוד והרבוי הוא בעשיי' [בעשייה]

« Et qui est comme Ton peuple Israël, nation unique sur la terre » : c'est-à-dire qu'ils réalisent l'unité jusque dans le pays [d'en bas]. Car, bien que le pays [d'en bas] soit le lieu de la plus grande séparation, comme expliqué plus haut, puisque la séparation et la multiplicité se trouvent principalement en Assiya,

אעפ"כ [אף על פי כן] הישראל ע"י עבודתן ותורתן הם עושים שם ג"כ אחד שהם מעלים הנצוצים שנפלו שם בשבה"כ [בשבירת הכלים] שיתעלו באחדות ה':

néanmoins, le peuple juif, par leur service divin et leur Torah, y réalise lui aussi l'unité, car ils élèvent les étincelles qui y sont tombées lors du brisement des réceptacles, afin qu'elles s'élèvent dans l'unité de D.ieu.

17 וזהו והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה. שזה הי' [היה] ג"כ עבודת השבטים ראובן ושמעון כו'

Et voici ce que signifie : « Et voici que nous liions des gerbes au milieu du champ. » Car tel était aussi le service des tribus, Reuven, Shimon, etc. :

שהיו מבררים הנצוצין שנפלו בבחי' פירוד בשבה"כ [בשבירת הכלים] והיו מעלי' [מעליה] אותן בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] להתכלל במל' דאצי' ועי"ז היו מתחברים שם יחד והיו לאחדים שהרי נכללו באחדות ה' בבחי' מדת מלכותו ית'.

Ils raffinaient les étincelles tombées dans un état de séparation lors de la brisure des réceptacles et les élevaient en tant que mayin nukvin (eaux féminines), afin qu'elles soient incluses dans la Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation). Par cela, elles étaient jointes là et ne faisaient plus qu'un, puisqu'elles étaient incluses dans l'unité de D.ieu, dans l'attribut de Sa souveraineté, béni soit-Il.

18 וזהו פי' מאלמים אלומים. עד"מ כמו שקושרין העמרים שמקבצין כמה שבולים רבים מאד ומחברין אותן וקושרין אותן באגודה אחת

Et telle est la signification de «lier des gerbes». À titre d'analogie, c'est comme lorsqu'on lie les gerbes : on rassemble un très grand nombre de tiges, on les réunit et on les lie en une seule gerbe,

וזהו הנק' אלומה כידוע והרי מתחלה היו השבולים מפורדים זמ"ז [זה מזה] וע"י קשירה זו היו לאחדים.

et c'est ce qu'on appelle une gerbe, comme on le sait. Au départ, les tiges étaient séparées les unes des autres, et ce lien les a rendues une.

כמו"כ [כמו כן] ממש הוא ענין הבירורים והעלאת הנצוצות הנ"ל כשמעלין אותן מטורי דפרודי להתכלל בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] באחדות ה' שנמצא נעשו ונכללו בבחי' אחד ממש ממה שהיו בתחלה בבחי' פירוד ורבוי כנ"ל.

Il en va exactement de même pour le processus des raffinements et l'élévation des étincelles mentionnés plus haut : lorsqu'elles sont élevées depuis les «montagnes de la séparation» afin d'être incluses, en tant que mayin nukvin [eaux féminines], dans l'unité de D.ieu, elles deviennent et sont intégrées comme véritablement une, alors qu'au départ elles étaient dans un état de séparation et de multiplicité, comme expliqué plus haut.

19 וזהו מאלמים אלומים היינו העלאת הנצוצות בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] בתוך השדה הוא בחי' חקל תפוחין שהיא מל' דאצי' שלשם נכלל המ"ן [המיין נוקבין] כנודע.

Et cela, c'est «lier des gerbes», c'est-à-dire l'élévation des étincelles en mayin nukvin (eaux féminines), «au milieu du champ», qui est le niveau du «champ des pommiers», c'est-à-dire la Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), où s'incluent les mayin nukvin, comme on le sait.

ועוד זאת מה שנק' העלאת מ"ן [מיין נוקבין] בלשון מאלמים אלומים. מלשון אלם שאינו יכול לדבר.

En outre, si l'élévation des mayin nukvin est désignée par l'expression «lier des gerbes» (me'al-mim alumim), c'est parce que ce terme évoque illem, un muet, qui ne peut pas parler.

הואיל וענין העלאת מ"ן [מיין נוקבין] הוא בחי' בטול היש שנתבטל ממש להכלל בה' הרי אז הוא בבחי' אלם שאינו יכול לדבר ולהשפיע לזולתו שזהו בחי' יש.

Puisque l'élévation des mayin nukvin est le bitoul, l'annulation de soi, par laquelle on se tient véritablement sans existence propre afin d'être inclus en D.ieu, on se trouve alors dans l'état d'un muet, incapable de parler et de donner à autrui, [car donner à autrui] relève de l'état d'une entité.

וכיון שעיקר העלאה זו הוא בחי' הבטול ע"כ הוא הפוך ההשפעה ונק' אלם (וכענין איידי דטריד למיבלע כו' עמ"ש ע"פ התוספתא דבשלח)(ד' נ"א) בענין אגלידו מיא כו'

Et puisque l'essence de cette élévation est le bitoul, elle est donc l'opposé de l'influx vers autrui et est appelée «muette». (C'est comparable à l'idée: «Puisqu'il est occupé à avaler…», voir ce qui est expliqué au sujet de la Tosefta de Beshalach (p. 51), à propos de «les eaux se figèrent…»

ועמ"ש בטעם שהמסעות היו מ"ב וסה"ע [וספירת העומר] הוא מ"ט ימים כי בסה"ע [בספירת העומר] שהוא המשכות יש בכל מדה בחי' גילוי מל' דחסד כו' משא"כ במסעות העלאות הפוך הגילוי כו' ע"ש.

Et voyez ce qui est expliqué au sujet de la raison pour laquelle les voyages furent au nombre de quarante-deux, tandis que le compte du Omer dure quarante-neuf jours: dans le compte du Omer, qui consiste en des prolongements vers le bas, il y a dans chaque attribut l'aspect de la révélation de la Mal'hout de 'Hessed (bonté), etc., tandis que les voyages sont des élévations, l'opposé de la révélation, etc.; voyez là.)

כי הנה הדבור שבאדם אינו צריך לו רק בשביל לדבר לזולתו אבל כשהוא בפ"ע [בפני עצמו] א"צ [אין צריך / אינו צריך] לדבר.

Car la parole chez l'être humain n'est nécessaire que pour parler à autrui; mais lorsqu'il est seul, il n'a pas besoin de parler.

וכך יובן למעלה בנמצאים הרוחניים ענין בחי' הדבור שבהם (כמו שמצינו בגמ' [בגמרא] שתי רוחות מספרות כו') הוא בחי' כח ההשפעה לזולתו מעילה לעלול

On comprendra de même, en haut, au sujet des êtres spirituels, ce qu'est le niveau de la parole en eux — comme on le trouve dans la Gemara: «deux esprits conversaient», etc. —: c'est le pouvoir de transmettre à autrui, de la cause à son effet.

וזהו כשהעילה הוא מהות בפ"ע [בפני עצמו] אז יכול להשפיע להעלול שלו

Cela est possible lorsque la cause est une entité en soi : elle peut alors transmettre à son effet.

אבל בהיותו דבוק בעילתו וטרוד לקבל שפע לעצמו אז הוא בבחי' בטול לעילתו ואין בו כח להשפיע לזולתו מצד עוצם ביטולו כו'.

Mais, lorsqu'il est attaché à sa propre cause et occupé à recevoir pour lui-même l'influx, il se trouve alors dans un état d'annulation de soi (bitoul) devant sa cause, et il n'a pas le pouvoir de donner à autrui en raison de l'intensité de cette annulation de soi, etc.

20 ובחי' בטול זה שדבוק בעילתו הוא עד"מ העובר כשהוא בבטן אמו שאינו מהות בפ"ע [בפני עצמו] רק אוכל ממה שאמו אוכלת כו' אלא לאחר הלידה נעשה יש בפ"ע [בפני עצמו] עד שיכול אח"כ לדבר לזולתו כו'.

Et cette annulation de soi (bitoul), qui consiste à être attaché à sa cause, est comparable, par analogie, au fœtus dans le ventre de sa mère : il n'est pas une entité en propre, mais « mange ce que mange sa mère », etc. Ce n'est qu'après la naissance qu'il devient un être en propre, au point de pouvoir ensuite parler à autrui, etc.

21 ועד"ז יובן בענין הבירורי' [הבירורים / הבירורין] שעולים בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] ונכללים בבחי' עבור ביסוד דנוק' [דנוקבא]

De même, on comprendra la question des raffinements qui s'élèvent en mayin nukvin [eaux féminines] et sont inclus, à la manière d'une gestation, dans le Yessod (fondement) de la Noukva (le féminin / Mal'hout).

דהיינו שמתחלה היו בבחי' יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] והי' [והיה] יכול להשפיע לזולתו אבל כשנכלל בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] שהוא בחי' בטול לאוא"ס [לאור אין סוף] ב"ה ודבוק בו בתכלית ה"ז [הרי זה] בחי' עבור שאז אינו מהות בפ"ע [בפני עצמו] רק אוכל ממה שאמו אוכלת

Autrement dit, au départ, ils étaient dans l'état d'une entité en propre et pouvaient transmettre à autrui ; mais, lorsqu'ils sont inclus en tant que mayin nukvin, ce qui correspond à l'état d'annulation de soi (bitoul) devant la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, et qu'ils sont attachés à Lui de façon absolue, ils se trouvent dans l'état de gestation : ils ne sont alors pas une entité en propre, mais ne font que « manger ce que mange leur mère ».

ולפיכך נק' אז אלומים מלשון אלמים שאינו יכול לדבר ולהשפיע לזולתו מצד עוצם הביטול כמשל העובר כו'

C'est pourquoi ils sont alors appelés alumim (gerbes), terme apparenté à illemim (muets), qui ne peuvent ni parler ni transmettre à autrui, en raison de l'intensité du bitoul, comme dans l'analogie du fœtus, etc. ;

משא"כ קודם העלאה זו ועבור זה הי' [היה] בבחי' יש לדבר ולהשפיע כו' אלא שע"י העלאה זו נעשה בחי' אלמים.

alors qu'avant cette élévation et cette gestation, elles étaient dans l'état d'entités capables de parler et de transmettre, etc. Mais cette élévation les a mises dans l'état d'illemim (muets).

22 ועד"ז יובן שיש ג"כ עבור שני לאחר הלידה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] והיינו בשביל המשכת מוחין דגדלות צריך לבא מתחלה בבחי' הבטול בתכלית וזהו העבור שני

De même, on comprendra qu'il existe aussi une seconde gestation après la naissance, comme il est écrit dans Etz Chaim. C'est-à-dire que, pour attirer l'intellect (mo'hin) de gadlout (de maturité), il faut d'abord parvenir à l'état d'annulation de soi totale. C'est là la seconde gestation :

דהיינו שלאחר שהיו לו מוחין והי' [והיה] יכול להשפיע לזולתו. עתה מתכלל בבחי' עבור בתכלית הבטול (ונעשה בחי' אלם כנ"ל) כדי שע"י בטול זה יומשך לו אח"כ מוחין דגדלות מא"ס ב"ה.

Autrement dit, après avoir déjà eu des mo'hin et avoir pu transmettre à autrui, il s'inclut maintenant dans l'état de gestation, dans une annulation de soi totale (et devient muet, comme expliqué plus haut), afin que, par cette annulation de soi, des mo'hin de gadlout puissent ensuite lui être attirés de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il.

והנה כ"ז [כל זה] הי' [היה] עבודת השבטי' [השבטים] שהן בעולם הבריאה (לבד מיוסף שהוא מאצי' כדלקמן אי"ה [אם ירצה השם]) והם מרכבה לבחי' מל' דאצי'

Or, tout cela était le service des tribus, qui se trouvent dans le Monde de Béria (Création) (à l'exception de Yosef, qui relève du Monde d'Atsilout (Émanation), comme il sera expliqué plus loin, si D.ieu le veut), et elles sont le char de la Mal'hout (souveraineté) d'Atsilout.

והוא כענין י״ב בקר שהיו בים של שלמה שהן י״ב בחי׳ שבראש הבריאה והים עומד עליהם הוא בחי׳ מל׳ דאצי׳.

Cela ressemble aux douze bœufs de la Mer de Shlomo : ils sont les douze niveaux à la tête de Béria, et la Mer qui se tient sur eux est le niveau de la Mal'hout d'Atsilout.

ולזאת עיקר עבודתם והעלאת מ״ן [מיין נוקבין] מהבירורים שביררו בבי״ע היה מגיע עד המל׳ דאצי׳ ולשם הי׳ [היה] נכלל בבחי׳ מ״ן [מיין נוקבין].

C'est pourquoi l'essentiel de leur service, ainsi que l'élévation des mayin nukvin provenant des éléments qu'ils avaient raffinés dans le Monde de Béria, le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action), n'atteignait que la Mal'hout d'Atsilout ; c'est là qu'elle était incluse en tant que mayin nukvin.

23 וזהו מאלמים אלומים בתוך השדה כנ״ל. אמנם ידוע שהמ״ן [שהמיין נוקבין] אע״פ [אף על פי] שכבר נכלל בבחי׳ מל׳ עדיין הוא צריך בירור שני ע״י המ״ד [המיין דוכרין].

Et c'est là «lier des gerbes au milieu du champ», comme expliqué ci-dessus. Cependant, on sait que les mayin nukvin [eaux féminines], bien qu'ils aient déjà été inclus dans Mal'hout (souveraineté), ont encore besoin d'une seconde purification par les mayin duchrin [eaux masculines].

והוא שנמשך מ״ד [מיין דוכרין] דז״א לברר המ״ן [המיין נוקבין] דנוק׳ [דנוקבא] וזהו ענין יחוד זו״נ [זעיר אנפין ונוקבא].

C'est-à-dire que les mayin duchrin de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) sont attirés vers le bas afin de purifier les mayin nukvin de Noukva (le féminin / Mal'hout), et c'est là l'union de Zeir Anpin et de Noukva.

והענין כי אע"פ [אף על פי] שנתבררו הנצוצות ונכללו בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] שהוא בחי' בטול לאלקות כנ"ל עכ"ז [עם כל זה] א"א להם להתייחד ממש באלקותו ית' (כמו שהיו קודם שבה"כ [שבירת הכלים] שהיו בחי' אלקות ממש מי"ס [מי ספירות] דתהו) עד שיומשך עליהם גילוי שם מ"ה [שם מ"ה] דאצי' ועי"ז יתבררו בירור שני והוא העיקר.

Voici l'explication : bien que les étincelles aient été purifiées et incluses au titre de mayin nukvin, ce qui constitue l'annulation de soi (bitoul) devant la divinité, comme expliqué ci-dessus, elles ne peuvent néanmoins véritablement s'unir à Sa divinité (comme elles l'étaient avant le brisement des réceptacles, lorsqu'elles étaient réellement divines, issues des dix Séfirot de Tohu) tant que la révélation du Nom Mah d'Atsilout n'est pas attirée vers elles ; c'est ainsi qu'elles sont purifiées une seconde fois, et cette purification est l'essentielle.

יען בחכ' [בחכמה] דוקא אתברירו שהוא בחינת המ"ד [המיין דוכרין] כי הבירור הראשון הי' [היה] רק שיהי' [שיהיה] בהם בחי' בטול היש

Car « c'est précisément par 'Hokhma (sagesse) qu'elles sont purifiées », ce qui correspond au niveau des mayin duchrin ; en effet, la première purification avait seulement pour effet de leur donner l'annulation de leur sentiment d'être quelque chose,

וזהו רחוק עדיין מאלהות מאד דאיהו וגרמוהי חד שהם בבחי' בטול אמיתי אלא ע"י שנמשך בהן בחי' מ"ד [מיין דוכרין] שהוא הארת שם מ"ה [שם מ"ה] לבררם אז נכללו בבטול אמיתי באלקו'.

et cela est encore très éloigné de la divinité, où « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmohi) ne font qu'un, dans un bitoul authentique. Ce n'est que lorsque les mayin duchrin, c'est-à-dire l'illumination du Nom Mah, descendent en elles pour les purifier, qu'elles sont incluses dans un bitoul authentique au sein de la divinité.

24 וכמשל באדם שמברר בירורים ע"י שאוכל ושותה ואח"כ מתפלל באהוי"ר [באהבה ויראה] ע"י כח זה שאכל ושתה שנמצא נכללו החיות של המאכלים והמשקים שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] בבחי' האוי"ר [האהבה ויראה] שלו

Cela ressemble à un homme qui opère des clarifications en mangeant et en buvant, puis prie avec amour et crainte grâce à la force que lui a donnée ce qu'il a mangé et bu. Ainsi, la force vitale des aliments et des boissons, tombés lors du bris des réceptacles, est incluse dans son amour et sa crainte.

ועכ"ז [ועם כל זה] הוא עדיין רחוק ממהו' אחד האמת אלא כשע"י העלאת מ"ן [מיין נוקבין] דאוי"ר [דאהבה ויראה] שלו נמשכו לו דוי"ר [דחילו ורחימו] מלמעלה מאת ה' שתפול עליו אימה כו' אז יוכללו באוי"ר [באהבה ויראה] זו שנמשכי' [שנמשכים / שנמשכין] מלמעלה מבחי' אלקות ממש ועד"ז הוא בירור שני דמ"ד [דמיין דוכרין].

Néanmoins, cela reste encore éloigné de l'essence de l'Un véritable. Ce n'est que lorsque, par l'élévation du mayin nukvin [eaux féminines] de son amour et de sa crainte, un amour et une crainte lui sont attirés d'en haut, de D.ieu, de sorte qu'« une crainte s'abatte sur lui », etc., que les étincelles clarifiées sont incluses dans cet amour et cette crainte attirés d'en haut, de la divinité même. Il en va de même pour la seconde clarification, celle des mayin duchrin [eaux masculines].

25 ואפי' [ואפילו] ר"ע [רבי עקיבא] שיצתה נשמתו באחד עכ"ז [עם כל זה] הרי מס"נ [מסירות נפש] של הנברא רחוק עדיין מאלקות אלא שנמשך עליו הארה מבחי' אחד האמת ואז נכלל מס"נ [מסירות נפש] שלו בבחי' אחד ממש.

Même dans le cas de Rabbi Akiva, dont l'âme quitta son corps avec « Un », le sacrifice de soi (messirout néfech) d'un être créé reste néanmoins éloigné de la divinité ; toutefois, une illumination provenant du niveau de l'Un véritable fut attirée sur lui, et alors son sacrifice de soi fut inclus dans le niveau de l'unité véritable.

וזהו ענין למהוי אב"א [אחד באחד] שבחי' א' דיחו"ת [דיחודא תתאה] בטול היש נכלל ביחו"ע [ביחודא עילאה] בטול אמיתי כו'.

C'est le sens de « être un avec l'Un » : le « un » de l'unité inférieure (yi'houda tata'a), l'annulation du sentiment d'être quelque chose, est inclus dans l'unité supérieure (yi'houda ila'a), l'annulation de soi (bitoul) véritable, etc.

26 ובחי' מ"ד [מיין דוכרין] זה הנמשך לברר המ"ן [המיין נוקבין] דנוק' [דנוקבא] זהו מדרגת יוסף הצדיק שהוא בחי' ונהר יצא מעדן להשקות את הגן שהגן הוא בחי' מל' ועד שם נמשך בחי' נהר הנביעה מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה

Et ce niveau de mayin duchrin [eaux masculines], attiré vers le bas pour épurer les mayin nukvin [eaux féminines] de la Noukva (le féminin / Mal'hout), est le niveau de Yosef le tzaddik [juste], qui correspond à « Et un fleuve sortit d'Éden pour arroser le jardin. » Le jardin est le niveau de Mal'hout (souveraineté), et le fleuve qui s'écoule depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est attiré jusque-là ;

והוא בחי' הארת הקו"ח [הקו וחוט] ושם מסתיים ואינו נמשך בבי"ע לכך הם עלמא דפרודא ומשם יפרד כו'.

C'est l'illumination du kav (ligne de lumière) et du chut [fil] ; elle s'arrête là et n'est pas attirée dans le Monde de Béria (Création), le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action). C'est pourquoi ils constituent un monde de séparation, et « de là, il se sépare », etc.

אלא שיוסף הוא צדיק שמקשר וממשיך הארת אא"ס [אור אין סוף] בבי"ע והיינו ע"י שהנבראים נכללים בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] בהמל' דאצי' כנ"ל ויוסף ממשיך הארת אא"ס [אור אין סוף] ב"ה במל' לברר את המ"ן [המיין נוקבין] בירור שני שיהיו נכללים באלקותו ממש כנ"ל

Mais Yosef est un tzaddik qui relie et fait descendre l'illumination de l'Or Ein Sof dans le Monde de Béria, le Monde de Yetsira et le Monde d'Assiya. Autrement dit, les êtres créés sont inclus en tant que mayin nukvin dans Mal'hout d'Atsilout, comme expliqué plus haut, et Yosef fait descendre l'illumination de l'Or Ein Sof, béni soit-Il, dans Mal'hout afin d'épurer les mayin nukvin par une seconde épuration, pour qu'ils soient inclus dans Sa divinité même, comme expliqué plus haut.

והארה זו היא בחי' הארת הקו וחוט דאא"ס [דאור אין סוף] וזהו בחי' ונהר יצא להשקות כו' כנ"ל.

Cette illumination est celle du kav et du chut de l'Or Ein Sof, et c'est cela, « un fleuve sortit pour arroser », etc., comme expliqué plus haut.

27 ונמצא מדרגת הבירור דיוסף הוא למעלה מעלה מהבירור של השבטים שבירור של השבטים הוא שמעלים מ"ן [מיין נוקבין] במל' דאצי' ועדיין לא נהפך לאלהות ממש עד שיוסף ממשיך המ"ד [המיין דוכרין]

Il s'ensuit que le niveau du raffinement de Yosef est infiniment supérieur à celui des tribus. Car le raffinement des tribus consiste à élever le mayin nukvin (les eaux féminines) dans Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), et ce qui est élevé n'est pas encore transformé en divinité véritable tant que Yosef n'a pas fait descendre le mayin duchrin (les eaux masculines),

שהוא הארת אא"ס [אור אין סוף] שמלובש בחכמה שזהו ונהר יצא מעדן כו' ובחכמה אתבררו בירור ב' ואזי נכלל המ"ן [המיין נוקבין] באלקות ממש שהיא התכללות יחו"ת [יחודא תתאה] ביחו"ע [ביחודא עילאה] כנ"ל.

qui est l'illumination de la Lumière infinie (Or Ein Sof) investie dans 'Hokhma (sagesse) ; c'est là « Et un fleuve sortit d'Éden », etc. « Par la 'Hokhma, ils sont affinés » lors du second raffinement ; alors, le mayin nukvin est inclus dans la divinité véritable, ce qui constitue l'inclusion de l'unité inférieure (yi'houda tata'a) dans l'unité supérieure (yi'houda ila'a), comme expliqué plus haut.

28 והיינו מ"ש והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה שהוא הבירורים מבי"ע להעלותן בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] במל' כנ"ל.

C'est ce qui est écrit : « Et voici que nous liions des gerbes au milieu du champ » : il s'agit des raffinages issus du Monde de Béria (Création), du Monde de Yetsira (Formation) et du Monde d'Assiya (Action), afin de les élever comme mayin nukvin (eaux féminines) dans Mal'hout (souveraineté), comme expliqué plus haut.

ויוסף עצמו בירר בירור זה הראשון ג"כ אף ששרשו משם מ"ה [שם מ"ה] דאצי' שהוא בחי' המ"ד [המיין דוכרין] אעפ"כ [אף על פי כן] מאחר שנתלבש למטה בגוף היה צריך לברר בירור זה התחתון ג"כ כשאר אחיו

Yosef lui-même a également effectué ce premier raffinement : bien que sa racine provienne du Nom Mah du Monde d'Atsilout (Émanation), qui est le niveau des mayin duchrin (eaux masculines), néanmoins, puisqu'il était revêtu ici-bas d'un corps, il devait également effectuer ce raffinement inférieur, comme ses autres frères.

וזהו והנה אנחנו מאלמים כו' שכולנו שוים בזה להעלות מ"ן [מיין נוקבין] במל'.

C'est là le sens de « Et voici que nous liions », etc. : nous sommes tous égaux en cela, en élevant les mayin nukvin dans Mal'hout.

אלא שלאחר בירור זה והנה קמה אלומתי כו' שנמצא בו מעלה יתירה מצד שרשו בשם מ"ה [שם מ"ה] דאצי' שעי"ז מדרגתו הוא להוריד מ"ד [מיין דוכרין] לברר בירור שני את המ"ן [המיין נוקבין] שכבר העלו במל'.

Mais après ce raffinement, « et voici que ma gerbe s'est dressée », etc. : il possède un avantage supplémentaire en raison de sa racine dans le Nom Mah d'Atsilout ; grâce à cela, son niveau consiste à faire descendre les mayin duchrin afin d'effectuer un second raffinement des mayin nukvin qu'ils avaient déjà élevés dans Mal'hout.

29 ובירור זה אין בכח שאר השבטים שהן בבריאה כו' שלמטה מטה מאצי'. וזהו תסובנה אלומותיכם ותשתחוין לאלומתי בבחי' בטול ממש

Et ce raffinement n'est pas à la portée des autres tribus, qui se trouvent dans le Monde de Béria (Création), etc., bien au-dessous du Monde d'Atsilout (Émanation). C'est là le sens de «vos gerbes se sont rassemblées autour de ma gerbe et se sont inclinées devant elle»: elles se tiennent dans l'annulation de soi (bitoul) véritable.

כי בלעדי המ״ד [המיין דוכרין] דיוסף לא נכלל המ״ן [המיין נוקבין] שלהם באלקות ממש רק שע״י המ״ד [המיין דוכרין] דיוסף שמבררם בירור ב׳ שיוכללו בביטול אמיתי דמ״ה [דשם מ״ה]

Car, sans les mayin duchrin [eaux masculines] de Yosef, leurs mayin nukvin [eaux féminines] ne seraient pas inclus dans la divinité même ; ce n'est que par les mayin duchrin de Yosef, qui les raffinent par le second raffinement, qu'ils peuvent être inclus dans l'annulation de soi véritable de Mah,

וזהו ותשתחוין כו׳ ואז הוא שנכללו באלקות כנ״ל (ועמ״ש בענין ב׳ בירורים אלו ע״פ ואלה שמות):

et c'est là le sens de « et elles s'inclinèrent », etc. : alors elles sont incluses dans la divinité, comme expliqué ci-dessus. (Et voyez ce qui est expliqué au sujet de ces deux raffinements sur le verset « Et voici les noms ».)

30 והנה להבין ביאור ענין ותשתחוין לאלומתי. גם ענין החלום השני השמש והירח כו׳ משתחוים לי שהדברים מגיעים ליעקב וכמ״ש ואביו שמר כו׳.

À présent, pour comprendre l'explication de « et ils se prosternèrent devant ma gerbe », ainsi que le sens du second rêve, « le soleil et la lune… se prosternant devant moi », car ces paroles s'appliquent à Yaakov, comme il est écrit : « et son père conserva [la chose] », etc. :

איך יתכן שיעקב שהוא למעלה במדרגה מיוסף כי הוא בחי׳ גוף ויוסף בחי׳ ברית ואע״ג [ואף על גב] דגוף וברית כחדא מ״מ הוא גבוה כו׳ א״כ איך ישתחוה ליוסף וזה תמוה.

Comment est-il possible que Yaakov, qui est d'un niveau supérieur à Yosef, soit l'aspect du corps [Tiferet (beauté)] et Yosef l'aspect de l'alliance [Yessod (fondement)] ? Et bien que « le corps et l'alliance soient considérés comme ne faisant qu'un », il reste néanmoins supérieur, etc. Dès lors, comment se prosternerait-il devant Yosef ? Cela est étonnant.

אך הענין כי השתחוואה כוללת ב׳ בחי׳. הא׳ בחי׳ בטול שבטל ומשתחוה כו׳ כמו וצבא השמים לך משתחוים שהם מתבטלים כו׳. הב׳ הוא ענין המשכה שמרכין ראשו וממשיכו למטה.

Mais voici l'explication : la prosternation comporte deux aspects. Le premier est l'annulation de soi (bitoul) : on se tient dans cet état et l'on s'incline, etc., comme dans « et l'armée des cieux se prosterne devant Toi », car ils sont dans un état de bitoul, etc. Le second est le fait d'attirer vers le bas : on incline la tête et on la fait descendre.

31 ובאמת הא בהא תליא שע״י הבטול גורם ההמשכה כו׳. וכן ידוע ג״כ מהשתחוואה שבש״ע [שבשמונה עשרה] באמרו בא״י [ברוך אתה ה׳] שהוא בחי׳ בטול וגם המשכה ע״י שמרכין ראשו וממשיך מבחי׳ ברוך בבחי׳ אתה כמבואר בפע״ח [בפרי עץ חיים].

En vérité, les deux dépendent l'un de l'autre, car c'est par l'annulation de soi que l'on provoque la descente, etc. Cela est également connu par l'inclinaison de la prière de la Shemoneh Esreh, lorsqu'on dit : « Béni sois-Tu, Havaya » : c'est une annulation de soi, mais aussi une descente, car on incline la tête et l'on fait descendre du niveau de « Béni » au niveau de « Toi », comme l'explique Pri Etz Chaim.

32 ועד״ז יובן ענין ותשתחוין לאלומתי. כי הנה השבטים כשהעלו מ״ן [מיין נוקבין] במלכות וצריכים לעורר המשכת מ״ד [מיין דוכרין] דאצילות שע״ז עיקר הבירור.

De même, on comprendra le sens de « et ils se prosternèrent devant ma gerbe ». En effet, lorsque les tribus élevèrent des mayin nukvin [eaux féminines] dans Mal'hout (souveraineté), elles devaient éveiller l'écoulement des mayin duchrin [eaux masculines] du Monde d'Atsilout (Émanation), par lequel s'opère l'essentiel du raffinement.

ובאמת אין המ״ד [המיין דוכרין] נמשך אלא לאחר שיש העלאת מ״ן [מיין נוקבין] כי לית ברכתא שריא באתר ריקניא רק כשיש כלי אז שורה האור והמ״ן [והמיין נוקבין] הוא כלי להמ״ד [להמיין דוכרין].

En vérité, les mayin duchrin ne sont attirés qu'après l'élévation des mayin nukvin, car « la bénédiction ne repose pas dans un lieu vide » : la lumière ne repose que là où se trouve un réceptacle, et les mayin nukvin constituent le réceptacle des mayin duchrin.

לכן כדי לעורר המשכת מ״ד [מיין דוכרין] דיוסף היה צ״ל תחלה העלאת מ״ן [מיין נוקבין] דהשבטים בבחינת בטול לעורר המשכה זו. גם יובן זה ממשל גשמי בזיוג זכר ונקבה שאין קישוי אלא לדעת.

C'est pourquoi, afin d'éveiller l'écoulement des mayin duchrin de Yosef, il fallait d'abord que les tribus élèvent leurs mayin nukvin dans un état d'annulation de soi (bitoul), afin d'éveiller cet écoulement. Cela se comprendra également à partir d'une analogie matérielle : dans l'union de l'homme et de la femme, « il n'y a d'érection que par une intention consciente ».

33 וכשהנקבה עורכת שולחנה אז נתעורר תאות הזכר כו׳. וזהו והנה תסובינה אלומותיכם שעשו הכלי והעלאת מ״ן [מיין נוקבין] ותשתחוין לאלומתי.

Et lorsque la femme dresse sa table, le désir de l'homme s'éveille, etc. C'est là le sens de « et voici, vos gerbes se rassemblèrent autour », car elles constituèrent le réceptacle et l'élévation des mayin nukvin (eaux féminines, éveil d'en bas), « et elles se prosternèrent devant ma gerbe ».

ובהשתחואה זו עשו ב׳ בחי׳ א׳ הבטול שלהם לאור א״ס הב׳ שעי״ז עשו ג״כ ההמשכה שיומשך המ״ד [המיין דוכרין]

Dans cette prosternation, ils accomplirent deux choses : premièrement, leur annulation de soi (bitoul) devant la Lumière infinie (Or Ein Sof) ; deuxièmement, par là même, ils provoquèrent aussi la descente, afin que les mayin duchrin (eaux masculines, éveil d'en haut) soient attirées vers le bas,

דהיינו שיומשך הארת הא״ס בבחי׳ יוסף והמשכה זו שעשו הם היינו שיומשך בחי׳ האו״פ [האור פנימי] ביוסף. ואמנם השתחואה דיעקב היה רק ענין המשכה לבדה שהמשיך בחי׳ המקיף ליוסף כו׳.

c'est-à-dire que l'illumination de l'Infini (Ein Sof) soit attirée vers le niveau de Yosef ; cette descente qu'ils opérèrent consistait à faire descendre l'aspect de la lumière intérieure en Yosef. Cependant, la prosternation de Yaakov ne fut qu'une simple descente, car il fit descendre vers Yosef la dimension englobante [de la lumière], etc.

34 והנה סבת שנאת השבטים ליוסף על חלומותיו כו׳ הוא לפי שהם טעו בדבר א׳.

À présent, la raison de la haine des tribus envers Yosef, à cause de ses rêves, etc., tient à ce qu'elles se sont trompées sur un point.

בהיות כי ידוע בענין ששם עלו שבטים שבטי י״ה כו׳. שיש בחי׳ י״ב גבולי אלכסון בז״א דאצילות ונק׳ שבטי י״ה שנמשכים מאו״א [מאבא ואימא].

Puisqu'il est connu, à propos de « Là sont montées les tribus, les tribus de Yah », etc., qu'il existe douze frontières diagonales dans le Zeir Anpin (les attributs émotionnels) du Monde d'Atsilout (Émanation), et qu'elles sont appelées « les tribus de Yah » parce qu'elles sont issues d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina).

35 ולזאת סברו השבטים שלמטה ששרשן משם וא״כ הם במדרגה אחת עם יוסף שכולן שרשן מז״א דאצילות וא״כ אין צריכים לו בשביל המשכת המ״ד [המיין דוכרין]

Par conséquent, les tribus d'en bas pensèrent que leur racine venait de là et que, dès lors, elles étaient au même niveau que Yosef, puisque toutes avaient leur racine dans Zeir Anpin (les attributs émotionnels) du Monde d'Atsilout (Émanation) ; et que, dès lors, elles n'avaient pas besoin de lui pour faire descendre les mayin duchrin [les eaux masculines],

שהרי כמוהו כמוהם משרש א' מבחי' ז"א שמשם המשכת המ"ד [מיין דוכרין]. אבל טעו בזה כי אמת ששרשם מז"א כנ"ל אבל הם בעצמם למטה בבריאה.

puisque lui et eux sont semblables, issus d'une même racine dans Zeir Anpin, d'où les mayin duchrin sont attirés. Mais ils se trompaient sur ce point : il est vrai que leur racine vient de Zeir Anpin, comme expliqué ci-dessus, mais eux-mêmes se trouvent en bas, dans le Monde de Béria (Création).

וכנ"ל בענין בחי' י"ב בקר שהים עומד עליהם מלמעלה הילכך הם רק המעלים מ"ן [מיין נוקבין] למלכות.

Et, comme expliqué ci-dessus au sujet des douze bœufs, sur lesquels la Mer se tient par-dessus, ils ne sont donc que ceux qui font monter les mayin nukvin [les eaux féminines] vers Mal'hout (souveraineté).

משא"כ יוסף שלמטה הוא עצמו מבחי' יסוד דאצילות ממש ולפיכך הוא דוקא הממשיך מ"ד [מיין דוכרין] והם צריכים לו כמו שכתוב והנה תסובינה אלומותיכם כו' כנ"ל:

Tandis que Yosef, [même] ici-bas, est lui-même du niveau de Yessod d'Atsilout proprement dit ; c'est donc précisément lui qui fait descendre les mayin duchrin, et ils ont besoin de lui, comme il est écrit : « et voici que vos gerbes se sont mises à tourner autour », etc., comme expliqué ci-dessus.

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayeishev/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak